

Spis treści

Indeks skrótów nazw własnych używanych w pracy	11
Wprowadzenie	13

Część I TEORIA STABILNOŚCI FINANSOWEJ

Rozdział 1

Teoria systemu finansowego	23
1.1. Osadzenie teorii stabilności finansowej oraz teorii kredytowych instrumentów pochodnych w ekonomii i teorii finansów	23
1.2. Wybrane aspekty teorii systemu finansowego	26

Rozdział 2

Istota stabilności finansowej – definicja oraz wybrane problemy terminologiczne	53
2.1. Teoria stabilności finansowej a teoria kryzysu – uwagi wprowadzające	53
2.2. Typologia definicji stabilności finansowej	61
2.3. Ryzyko systemowe a ryzyko systematyczne	72
2.4. Niestabilność sektora bankowego jako źródło niestabilności finansowej – wybrane aspekty teoretyczne	78

Rozdział 3

Teoria przyczyn niestabilności finansowej	87
3.1. Czynniki ryzyka systemowego oraz zagrożenia niestabilnością – uwagi ogólne	87
3.2. Mikrostrukturalne przyczyny niestabilności – przykład konfliktu interesów	92
3.3. Hipoteza pamięci instytucjonalnej	97
3.4. Boom kredytowy oraz rozwój rynków transferu ryzyka jako przyczyna wzrostu niestabilności finansowej	98
3.5. Wpływ liberalizacji przepływów kapitałowych na ryzyko systemowe, stabilność finansową i wzrost gospodarczy	101
3.6. Teoria „dużego spekulanta”	102
3.7. Konglomeracja działalności finansowej	103
3.8. Kondycja przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych jako determinanta kondycji instytucji finansowych	104
3.9. Wpływ rozwoju rynku lewarowanych transakcji wysokokwotowych na kondycję instytucji finansowych	106

3.10. Typ instytucji finansowej a stabilność finansowa – przykład banków spółdzielczych	107
3.11. Czynniki aktywujące zaburzenia na rynku finansowym – przykład pęknięcia bańki spekulacyjnej pod wpływem wzrostu stóp procentowych	108
3.12. Zarażenie jako przyczyna niestabilności finansowej	109
3.13. Determinanty stabilności finansowej w ujęciu modelowym – uwagi końcowe	114

Rozdział 4

Metody kwantyfikacji stabilności finansowej	119
4.1. Teoretyczne uwarunkowania estymacji stabilności finansowej	119
4.2. Proces identyfikacji potencjalnych obszarów niestabilności, wskaźników niestabilności oraz wskaźników wczesnego ostrzegania	121
4.3. Indeksy stabilności finansowej	127

Rozdział 5

Stabilność finansowa a sfera realna gospodarki	135
5.1. Dwukierunkowość zależności między sferą finansową i realną gospodarki	135
5.2. Wpływ kryzysów finansowych na produkcję i PKB	140
5.3. Kryzys zaufania jako konsekwencja kryzysu finansowego	158
5.4. Modele stabilności finansowej	159
5.5. Cykl koniunkturalny jako czynnik utrudniający ocenę stabilności finansowej	174
5.6. Zdolności absorpcyjne systemu finansowego	174

Rozdział 6

Teoria zarządzania stabilnością finansową oraz rola sieci bezpieczeństwa finansowego	177
6.1. Cele zarządzania stabilnością finansową	177
6.2. Przedmiotowo-procesowe ujęcie zarządzania stabilnością finansową	178
6.3. Instytucjonalny wymiar zarządzania stabilnością finansową	180
6.4. Krajowe sieci bezpieczeństwa finansowego	182
6.5. Umiędzynarodowienie sieci bezpieczeństwa finansowego – potencjalna rola EBC oraz MFW	185
6.6. Międzynarodowe inicjatywy na rzecz stabilności finansowej	191

Rozdział 7

Stabilność cen a stabilność finansowa – teoretyczne dylematy polityki pieniężnej	195
7.1. Stabilność cen a stabilność finansowa	195
7.2. Transparentność polityki stabilności banku centralnego	196

7.3. Oddziaływanie banku centralnego na stabilność finansową	197
7.4. Dylematy banku centralnego w związku z realizacją funkcji odpowiedzialności za stabilność finansową	208

Rozdział 8

Teoretyczne uwarunkowania kreacji regulacji nadzorczych ukierunkowanych na zapewnienie stabilności finansowej	211
--	------------

8.1. Logika rynkowa i logika regulacyjna – rola dyscypliny rynkowej w procesie zarządzania stabilnością finansową	211
8.2. Stabilność finansowa a integracja rynków finansowych	218
8.3. Polityka regulacyjno-nadzorcza jako instytucjonalna forma ograniczania ryzyka systemowego	220
8.4. System gwarantowania depozytów a stabilność finansowa	231
8.5. Konkurencja rynkowa a stabilność finansowa	232

Rozdział 9

Niestabilność systemów finansowych wywołana krachem na rynku kredytów <i>subprime</i> – kryzys <i>subprime</i> jako nowy model kryzysu finansowego	235
---	------------

9.1. Przyczyny kryzysu <i>subprime</i>	235
9.2. Kryzys <i>subprime</i> jako nowy typ kryzysu finansowego	239
9.3. Globalne konsekwencje kryzysu <i>subprime</i>	241
9.4. Reakcja banków centralnych na kryzys <i>subprime</i>	243
9.5. Wpływ kryzysu <i>subprime</i> na polską gospodarkę	245
9.6. Zdolność absorpcyjna sektora bankowego w Polsce	249
9.7. Wyzwania regulacyjno-nadzorcze jako wnioski z kryzysu <i>subprime</i>	250

Część II

KREDYTOWE INSTRUMENTY POCHODNE A STABILNOŚĆ FINANSOWA

Rozdział 10

Teoria transferu ryzyka kredytowego	257
10.1. Ryzyko kredytowe – wybrane aspekty definicyjne	257
10.2. Rynek pierwotny oraz wtórny ryzyka kredytowego	272
10.3. Formy transferu ryzyka kredytowego	274

Rozdział 11

Teoria kredytowych instrumentów pochodnych	283
11.1. Zakres przedmiotowy rozważań nad związkami między kredytowymi instrumentami pochodnymi i stabilnością finansową	283

11.2. Definicja kredytowego instrumentu pochodnego – wybrane aspekty teoretyczne	284
11.3. Kredytowe instrumenty pochodne a ubezpieczenia i gwarancje bankowe	289
11.4. Teoretyczne przesłanki powstania rynku oraz wybrane zastosowania kredytowych instrumentów pochodnych	290
11.5. Typologia kredytowych instrumentów pochodnych	302
11.6. Charakterystyka wybranych kredytowych instrumentów pochodnych	306
11.7. Rynek kredytowych instrumentów pochodnych – analiza struktury oraz teoretyczne przesłanki rozwoju	345
11.8. Kredytowe instrumenty pochodne na tle innych technik transferu ryzyka kredytowego – analiza porównawcza	354

Rozdział 12

Pokusa nadużycia jako determinanta oddziaływania kredytowych instrumentów pochodnych na stabilność finansową	357
---	------------

12.1. Informacja w teorii ekonomii	357
12.2. Model Akerlofa – problem ilości, jakości i popytu na informację	360
12.3. Wybrane aspekty teorii agencji	362
12.4. Asymetria informacyjna, negatywna selekcja oraz pokusa nadużycia	363
12.5. Pokusa nadużycia – identyfikacja, pomiar i zarządzanie a stabilność finansowa ...	368
12.5.1. Pokusa nadużycia jako komponent teorii ekonomii informacji	368
12.5.2. Pokusa nadużycia w systemie finansowym – identyfikacja zjawiska	374
12.5.3. Pomiar pokusy nadużycia	389
12.5.4. Pokusa nadużycia a stabilność finansowa	392
12.5.5. Rozwiązania ukierunkowane na ograniczenie pokusy nadużycia	394

Rozdział 13

Mechanizm cenowy w oddziaływaniu kredytowych instrumentów pochodnych na stabilność finansową	403
---	------------

13.1. Związki teorii marży ze stabilnością finansową i kredytowymi instrumentami pochodnymi	403
13.2. Stopa wolna od ryzyka jako stopa odniesienia dla kalkulacji marży	406
13.3. Komponent upadłościowy marży	409
13.3.1. Model Mertona oraz jego wybrane modyfikacje a marża	410
13.3.2. Modele uproszczone	417
13.3.3. Modele hybrydowe	422
13.4. Czynniki niezwiązane z ryzykiem kredytowym a poziom marży	426
13.5. Teoria racjonowania kredytów jako opis modelu rynku kredytowego	434
13.6. Kredytowe instrumenty pochodne jako determinanty stabilności marży – wpływ kredytowych instrumentów pochodnych na funkcję informacyjną marży	440

Rozdział 14

Kredytowe instrumenty pochodne jako narzędzie arbitrażu regulacyjnego ..	459
14.1. Wybrane aspekty teorii arbitrażu regulacyjnego	459
14.2. Determinanty powiązań między bankami i zakładami ubezpieczeń w ramach konglomeratów finansowych	463
14.3. Potencjał arbitrażowy transferu ryzyka między bankiem i zakładem ubezpieczeń	467
14.4. Arbitraż kapitałowy w kontekście Nowej Umowy Kapitałowej oraz Wypłacalności II	474
14.4.1 Kredytowe instrumenty pochodne w księdze bankowej – sprzedaż zabezpieczenia w metodzie standardowej	478
14.4.2. Kredytowe instrumenty pochodne w księdze bankowej – zakup zabezpieczenia w metodzie standardowej	480
14.4.3. Metoda wewnętrznych ratingów	485
14.4.4. Ekspozycja z tytułu kredytowych instrumentów pochodnych w księdze handlowej – sprzedaż zabezpieczenia	488
14.4.5. Estymacja wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka szczególnego papierów dłużnych – sprzedaż zabezpieczenia	489
14.4.6. Kredytowe instrumenty pochodne w księdze handlowej – zakup zabezpieczenia	491
14.4.7. Kredytowe instrumenty pochodne w świetle Wypłacalności II	493
14.5. Ocena arbitrażu regulacyjnego – uwagi końcowe	494

Rozdział 15

Aktywność funduszy hedgingowych na rynku kredytowych instrumentów pochodnych jako czynnik zagrożenia dla stabilności finansowej	499
15.1. Fundusze hedgingowe na rynkach kredytowych instrumentów pochodnych	499
15.2. Fundusze hedgingowe a stabilność finansowa	501
15.3. Zarządzanie ryzykiem kontrahenta w transakcjach z funduszami hedgingowymi	516
15.4. Wybrane inicjatywy na rzecz redukcji ryzyka systemowego związanego z aktywnością funduszy hedgingowych	521

Rozdział 16

Teoria oddziaływania kredytowych instrumentów pochodnych na wybrane rynki finansowe	525
16.1. Oddziaływanie kredytowych instrumentów pochodnych na rynek kredytowy	525
16.2. Wpływ kredytowych instrumentów pochodnych na rynek kapitałowy	533
16.3. Kredytowe instrumenty pochodne a ryzyko kryzysu walutowego	534

16.4. Nowe rodzaje ryzyka związane z rozwojem rynku kredytowych instrumentów pochodnych jako potencjalne determinanty ryzyka systemowego	535
16.5. Ocena kredytowych instrumentów pochodnych przez banki centralne i międzynarodowe instytucje finansowe	537
16.6. Kredytowe instrumenty pochodne a nowy paradygmat bankowości	542
16.7. Kierunki rozwoju kredytowych instrumentów pochodnych a stabilność finansowa	545
Uwagi końcowe	549
Spis tabel	557
Spis wykresów	561
Spis schematów	563
Bibliografia	565